חיים בשוליים

אחרי 7 באוקטובר הוא נפל להימורים ולחובות. האם יצליח להתיר את הפלונטר?

אורלי וילנאי לעקוב

23 ביוני 2026

כשהוא מספר מה עבר עליו במחנה שורה, בחודש שאחרי 7 באוקטובר, אי אפשר להבין איך שורדים את זה. רק מי שהיה שם ונאלץ לטפל בערימת הגופות האינסופית ובאיברי האדם שנאספו בשקיות, ולהיאבק בהלם המשתק ולא להתמוטט — יכול להבין. כל היתר, יכולים רק לדמיין.

יש מי שחזרו משם מצולקים יותר, יש מי שפחות, אבל נדמה שאיש לא חזר כפי שהיה קודם. הוא סירב להודות בפני עצמו שאיננו חסין, לכן לא ביקש שיכירו בו כמי שלקה בפוסט־טראומה ויעזרו לו. רק עכשיו, כשהוא שרוי עמוק בתהום שנפערה בגלל התפוררות החוסן האישי שלו — הוא מבין את הקשר הבלתי נמנע בין גיהינום שורה למשבר הכלכלי שאליו נקלע; בין המראות הבלתי נתפשים לבין הנפילה לזרועות השוק האפור; בין המלחמה לבין ההימורים, שאף פעם לפני כן לא דמיין שייקח בהם חלק.

בתחילה הוא הימר מעט — אחרי תקופת מילואים ארוכה — רק כדי לברוח, אבל מהר מאוד הבריחה נהפכה להתמכרות בין תקופות המילואים. בתחילה הוא שבר תוכניות חיסכון, אחר כך לקח הלוואה גדולה מהבנק, אבל הימורים הם מדרון תלול, וזרועות השוק האפור חיכו לו, פתוחות ורחבות.

למי שאינם יודעים (ויש לקוות שאינכם יודעים) — כשלוקחים הלוואה מהשוק האפור, נניח בסך עשרת אלפים שקלים, צריך להחזיר אותה במלואה בתשלום חד־פעמי פלוס ריבית ענק. מי שלא מצליח לעשות זאת משלם במשך שנים רק את הריביות — 2,000 שקלים בכל חודש. כלומר, תמורת עשרת אלפים השקלים שלווה הוא שילם כבר יותר מ־40 אלף שקלים רק כריבית (ללא הקרן). והלוואי והיה מדובר רק בהלוואה אחת. הוא לווה שש פעמים, הלוואות קטנות מבחינת הקרן, שנהפכו להחזרים עצומים.

החברים החלו להתרחק ממנו, כי אי אפשר לחיות לצד מישהו שצריך כל הזמן את הכסף שלך, ואפילו אשתו והילדים עזבו, אולי בתקווה שזה יגרום להסדיר את החובות, אבל לא היה לו מושג איך מתחילים לצאת מזה. הצעד הראשון — בעזרת הרבה עבודה עצמית וייעוץ מקצועי — היה הפסקת ההימורים. הוא נשבע שלעולם לא יהמר יותר. הצעד השני היה לנסות להתיר את הפלונטר.

הוא פנה לאישי, גיא מרוז, ושאל אם יוכל לסייע לו למצוא ייצוג משפטי פרו בונו. גיא גייס בעבורו תרומות, ניהל מו"מ עם הבנק, שהלך דרך ארוכה לקראתו, וכיום אפשר לבשר בשמחה שהחובות הממוסדים נתונים בהסדר והמתח בעניין זה מאחוריו. אל אנשי השוק האפור פניתי אני, ב"זכות" ניסיון ארוך שנים במו"מ עמם, במטרה לחלץ משם אנשים שנפלו. כך גיליתי, שגם במקומות הקשים והאפלים הללו יש הרבה אנשים שנושאים עמם סיפור חיים קשה, ושגם הם צריכים שמישהו יראה אותם. אף שהם נמצאים בצד המפחיד והמאיים — במקרים רבים הם עצמם קורבנות של סבל ועוולות. לשמחתי גם במקרה הזה כולם הסכימו להמתין שבועיים בלי לגבות את הריבית השבועית, עד לגיוס סכום הקרן שאותו נשלם להם ובכך נסגור את חובותיו אחת ולתמיד.

בעוד שבועיים הוא יוכל להיות אדם חופשי אם נצליח לעזור לו. מאתגר, ממלא בתנופה, ומצריך עזרה של מי שאכפת להם. שמא נאמר — יחד ננצח?

הוא, אגב, במילואים גם עכשיו.

פינה חדשה

המדור גאה להשיק פינה חדשה בשם "ישראל. נשים. מוקדי קבלת החלטות". בכל שבוע יוצגו בה נתונים חשובים, ולרוב מעציבים, על מעמדן של נשים בעולם. זאת באדיבות "מרכז נשים, שלום וביטחון" בארגון "איתך מעכי — משפטניות למען צדק חברתי".

ונפתח במרים קורונל־פרר — האשה הראשונה בעולם שחתומה על הסכם שלום רשמי כחותמת ראשית. ב–2014 היא הובילה את המו"מ על הסכם השלום ההיסטורי בפיליפינים, שסיים עשרות שנות עימותים עקובים מדם ונחתם בזכות עבודת שטח של ארגוני נשים וארגוני שלום. יחד הם יזמו את תיחומם של "אזורי שלום" שאליהם אסור להכניס נשק. בתחילה הן נתקלו ביחס מבטל כלפי הרעיונות ה"נאיביים" שלהן, אבל אט אט הוקמו עוד אזורי שלום ברחבי הפיליפינים, והצליחו לנרמל את רעיון השלום. הן גם הכריזו על תקופת החגים כ"תקופת שלום", הכרזה שאומצה בהמשך הדרך גם על ידי הממשלה. קורנל־פרר עצמה, בת 64, מלווה בימים אלה את מרכז נשו"ב של "איתך מעכי".

ארגון UN WOMEN, אשר בחן 40 תהליכי שלום מאז שנת 1990, גילה כי כשלנשים היו מעורבות והשפעה — הסיכוי להגיע להסכם גדל, וגם סיכוייהם של הסכמי שלום לשרוד לאורך זמן ולהאריך ימים גדלו ב–35% במעורבות נשים.

ובישראל? אין מה לדאוג. אין שלום ואין מעורבות מספקת של נשים במוקדי קבלת ההחלטות. תחשבו על זה בזמן הבחירות.

orlyv10@gmail.com

הצג עוד

מערכת | הנהלה | מדיניות פרטיות | תנאי שימוש | צרו קשר |
רכשו מינוי | ביטול מינוי דיגיטלי | שאלות ותשובות | פרסמו אצלנו |

חדשות, ידיעות מהארץ והעולם - הידיעות והחדשות בעיתון הארץ. סקופים, מאמרים, פרשנויות ותחקירי עומק באתר האיכותי בישראל
© כל הזכויות שמורות להוצאת עיתון הארץ בע"מ